

PRIM' AWLA TAL-QORTI CIVILI
IMHALLEF
ONOR. JOSEPH A. FILLETTI B.A., LL.D., A R HIST S

Seduta tal-Gimgha, 29 ta' Settembru, 2000

Numru: 4

Citazzjoni Numru: 309/94 JF

Joseph Saliba

vs

Simon Carbonaro

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni ta' l-attur li biha hemm premissi d-dikjarazzjonijiet
necessarji u moghtija l-provvedimenti opportuni.

Premess illi l-konvenut xtara diversi ghodda u kaxxi tal-plastic
minghand l-attur.

Premess illi dawn l-ogetti gew ikkonsenjati lill-konvenut matul il-perjodu mis-sena elf disa' mija hamsa u tmenin (1985) sas-sena elf disa' mija sitta u tmenin (1986).

U premess illi skond ftehim li sar bejn il-partijiet il-konvenut ghandu jhallas l-ammont ta' tlett elef, erba' mija u wiehed u erbghin lira Maltin, u erba' u tletin centezmu (Lm3,441.34c), rapprezentanti elfejn, tlett mija u disa' u erbghin lira Mlatin u sbatax-il centezmu (Lm2,349.17c) dovuti lill-attur ghall-bejgh u l-konsenja tal-merkanzija in kwistjoni, u elf u tnejn u disghin lira Maltin, u sbatax-il centezmu (Lm1,092.17c) imghax mid-data tal-konsenja.

U premess illi ghalkemm interpellat kemm-il darba biex jersaq ghall-hlas ta' dan l-ammont il-konvenut baqa' inadempjenti.

Talab li din il-Qorti:-

1. Tikkundanna lill-konvenut ihallas is-somma ta' tlett elef, erba' mija u wiehed u erbghin lira Maltin, u erba' u tletin centezmi (Lm3,441.34c) ghall-bejgh u l-konsenja tal-merkanzija fuq imsemmija.

Bl-ispejjez u bl-imghax.

Rat in-nota tal-eccezzjonijiet tal-konvenut Simon Carbonaro fejn eccepixxa hekk:

1. Preliminarjament illi c-citazzjoni hija nulla peress illi ma tindikax quddiem liema Qorti giet ipprezentata.
2. Sussidjarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost illi l-azzjoni tal-attur hija preskritta a tenur tal-2156 (f) tal-Kodici Civili.
3. Sussidjarjament u minghajr pregudizzju ghas-suespost it-talba attrici hija infondata fil-fatt u fid-dritt stante li mhux veru li l-konvenut xtara xi ghodda jew kaxxi tal-plastic minghand l-attur li dwarhom hemm xi bilanc tal-parezz dovut.
4. Salv kull eccezzjoni ulterjuri.

Rat id-dikjarazzjonijiet tal-kontendenti, il-listi tax-xhieda taghom, id-dokumenti li gew esebiti u l-affidavits li gew ipprezentati;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

Rat il-verbal a fol. 10 tal-process datat il-31 ta' Ottubru 1994 fejn l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut giet irtirata;

Trattata l-kawza;

Ikkunsidrat li f'din il-kawza l-attur qiegħed jitlob mingħand il-kontroparti konvenuta s-somma bilancjali ta' Lm3,441.34c, magħmulha minn l-ammont ta' Lm2,349.17c "dovuti għall-bejgħ u merkanzija", u Lm1,092.17c "imghax mid-data tal-konsenja".

Mill-provi – li ma tantx huma daqstant elucidanti anzi kemmxejn neboluzi miz-zewg nahat – jirrizulta li l-kontendenti għamlu xi zmien shab f'negozju ta' importazzjoni billi kienu jimportaw lokalment kaxxi tal-"plastic". Dawn imbagħad kienu jinqasmu bejniethom pero' l-attur jgħid li mir-rikavat tal-bejgħ u mill-ghodda li huwa kien ukoll fornixxa lill-konvenut biex dan ibieghhom mill-hanut ta' ferramenta, kien baqa' skopert fl-ammont mitlub fl-att ta-citazzjoni li jikkompreni ammont sostanzjali bhala interessi kif fuq intqal.

Il-konvenut fil-bidu xehed b'certu mod biex juri li hu ma kellux jagħti flus lill-attur u li kien baqa' fl-ghama għal dak li kellu x'jaqsam mal-mod kif kien jopera l-attur, imbagħad aktar 'il quddiem – u meta l-kawza kienet twalet gmielha u bil-patrocinant legali tal-konvenut jirrinunzja u jerga' jassumi l-patroncinju tal-konvenut għall-tlett darbiet – il-konvenut beda f'daqqa wahda jinsisti li kull negozju li sar ma kienx miegħu proprio imma mas-socjeta' C.I.S. Ltd gestita minnu.

Mill-provi akkwiziti jirrizulta li fil-bidu tal-provi ma hemm xejn x'juri li l-attur ma kienx jinnegozja bi shab mal-konvenut personalment.

Jirrizulta pero' li l-konvenut kien ukoll jopera u jinnegozja f'isem is-socjeta' surreferita imma dan ma kienx necessarjament jeskludi li l-konvenut kien ukoll jinnegozja f'ismu proprju. Dwar dan il-punt, fil-fatt, ix-xhieda moghtija mill-attur hija ferm izjed attendibbli u kredibbli minn dik tal-konvenut. Minbarra dan pero' jirrizulta li meta inqala' dizgwid bejn iz-zewg imsiehma, u dawn allura ftehm u ghandhom jaraw x'hemm pendenti bejniethom, l-istess konvenut inkarika lil certu Emanuel Farrugia, "accountant" professjonali, biex ilaqqaghom flimkien u jara x'hemm dovut bejniethom. Issa minn dak li xehed Farrugia, jemergji bic-car is-segwenti:

- i. Li dak li kien qiegħed jigi kkunsidrat u miftiehem kien bejn il-kontendenti proprio u mhux f'isem xi kumpanija;*
- ii. Li minn dak li rnexxielu jigbor u jinnota f'isimhom l-"accountant" – ara Dok JS4 a fol. 73 tal-process – hu li sal-mument li saret il-kawza kien hemm dovut l-ammont ta' Lm2,349.17c dwar il-merkanzija u Lm411.00 ta' imghaxijiet – b'kollox għalhekk is-somma ta' Lm2,760.17c.*

Min-naha tieghu l-konvenut esebixxa skrittura li turi speci ta' ftehim – ara Dok SC1, a fol. 94 tal-process – bejn l-attur u s-socjeta' CIS Ltd – izda din ma hijjex iffirmata. Hemm in-naha t'isfel tagħha l-isem dattilografat ta' "B. Cachia B.A. (Hons) Accty., C.P.A." u daqshekk. Min seta' kien li rredegiha ma giex prodott b'xhud biex jispjega l-

ghala setghet saret u l-attur xehed li hu ma kienx ftiehem mas-socjeta' imma mal-konvenut proprio. Il-fatt imbaghad – ara Dok SC 2, 3, 4, li l-attur ha xi oggetti bhala hlas akkkont u “in kind” tramite din is-socjeta' CIS Ltd li kienet titmexxa mill-konvenut ma jbidel xejn min-natura tal-ftehim originali – Illi l-probabilita' ta' dak li gara tidher li kienet dik li l-konvenut kien volutament ihallat u jikkonfondi negozju ma' iehor, dak f'ismu proprio u dak f'isem CIS Ltd ghar-raguni li t-tnejn kienu jitmexxew minnu, u f'dan is-sens di fatti xehed l-attur. F'kull kaz pero' l-ammont realment dovut mhuwix fis-somma indikata fl-att tac-citazzjoni imma f'ammont inferjuri, igifieri Lm2,760.17c (elfejn seba' mija u sittin lira Maltin u sbatax-il centezmu), interessi komprizi.

Il-konvenut avanza wkoll l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni a tenur tal-artiklu 2156(f) tal-Kodici Civil, igifieri dik kwinkennali. Illi ghalkemm huwa minnu li talvolta kellha tapplika xi preskrizzjoni din kellha tkun wahda ta' hames snin, madanakollu ma jirrizultax li t-talba attrici kienet preskritta. Hekk jirrizulta li l-att tac-citazzjoni gie ipprezentat fl-1 ta' Marzu 1994, filwaqt li sas-7 ta' Settembru 1989 (ara Dok JS4 – fol. 73) il-partijiet kienu zgur ghadhom jirrikonoxxu li hemm pendenzi x'jissaldaw bejniethom. Dan mela jfisser li l-perjodu preskrittiv kien ghadu ma ddekorriex.

Ghal dawn ir-ragunijiet;

Citazzjoni Numru: 309/94 JF

Tiddeciedi billi filwaqt li tirrespingi kemm l-eccezzjoni tal-preskrizzjoni kif ukoll l-eccezzjonijiet l-oħra tal-konvenut, tilqa' t-talbiet attrici limitatament pero' għas-somma ta' Lm2,760.17c per saldu u tikkundanna lill-konvenut iħallas dawn is-sorte lill-attur, b'dana pero' li l-kap ta' l-ispejjez għandu jigi sopportat kwantu għal kwart ($\frac{1}{4}$) mill-attur u tlett kwarti ($\frac{3}{4}$) mill-konvenut, bl-interessi ulterjuri mid-data tal-prezentata ta' citazzjoni sal-pagament effettiv.

ONOR. IMHALLEF JOSEPH A. FILLETTI

Deputat Registratur

md

Citazzjoni Numru: 309/94 JF